

VZDĚLÁVÁNÍ PRO 21. STOLETÍ

Lukáš Herout
Institut vzdělávání a poradenství
ČZU, Praha

ZMĚNY VE VZDĚLÁVÁNÍ

- Změny ve vzdělávacích systémech
- Transmisivní x konstruktivistický přístup
- Digitální technologie ve školách
- RVP a ŠVP

UČITELÉ ...

- Předpokládají, že žáci jsou stejní jako ti, které učili dříve
- Věří, že stejné metody, se kterými byli sami vyučováni, budou platit i ve vztahu k jejich současným studentům
- Nejsou přesvědčeni o tom, že by učení mohlo být atraktivní

GENERACE Y – MILENIÁLOVÉ 1984 – 2005

- Když si půjdou za svým, mohou mít, co si zámánou
- Sebevědomí by mohli rozdávat
- Dělají jen co je baví – v osobním i pracovním životě
- Odmítají se čemukoliv obětovat
- Blízké moderní technologie – používají je „od školy“
- Facebook – Instagram – Twitter

GENERACE Z

2005 – 2015

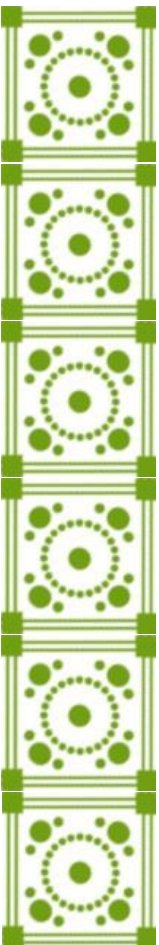
- Sluchátka v uších, v ruce smartphone/tablet/notebook
- Digitální technologie ovládají dříve, než plynule mluví
- Nechápu, proč by se měli učit psát „rukou“
- Často nechápu, proč by se vůbec měli učit
- Mají své youtubery a další online influencery
- Působí na ně velké množství informací

UČITELÉ ...

- Předpokládají, že žáci jsou stejní jako ti, které učili dříve
- Věří, že stejné metody, se kterými byli sami vyučováni, budou platit i ve vztahu k jejich současným studentům
- Nejsou přesvědčeni o tom, že by učení mohlo být atraktivní

VYUŽITÍ DT V SOUČASNÉM VZDĚLÁVÁNÍ

- Samostatné (izolované předměty)
- Opomenutá příprava pedagogů v oblasti DT
- Učitel se bojí „ztráty pozice“
- Využití zejména pro řízené samostudium

„ALTERNATIVNÍ“ POHLED NA VÝUKU

- Projektové vyučování
- Kooperativní / kolaborativní učení
- CLIL
(Content Language and Integrated Learning)
- Činnostní učení (heuristické metody)
- Čtením a psaním ke kritickému myšlení
- Tvůrčí psaní

UČITELÉ ...

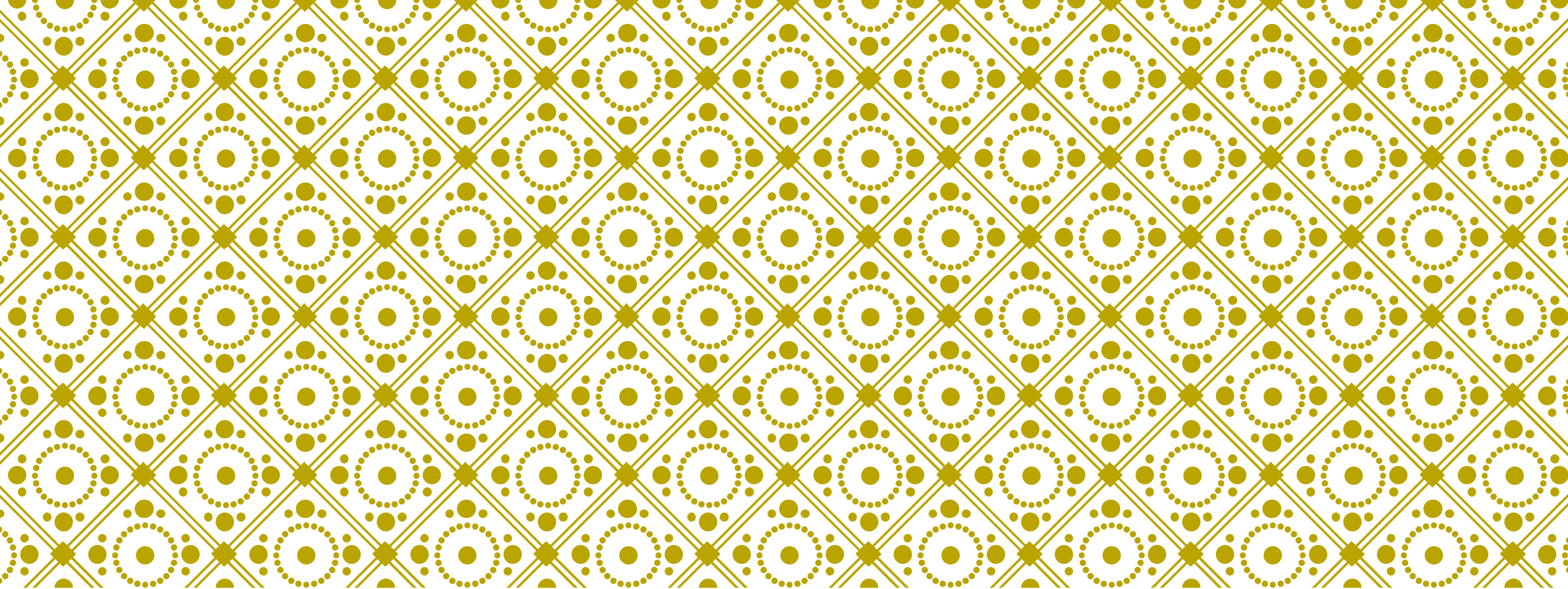
- Předpokládají, že žáci jsou stejní jako ti, které učili dříve
- Věří, že stejné metody, se kterými byli sami vyučováni, budou platit i ve vztahu k jejich současným studentům
- Nejsou přesvědčeni o tom, že by učení mohlo být atraktivní

ČLOVĚK JE ZVÍDAVÝ TVOR

- Člověk je od přírody zvědavý tvor - o dítěti to platí dvojnásob
- Dejme jim volnost (*větší*) v učení (kdy, co, jak...)
- Vzdělávejme společně
- Zaměřme se na budoucnost

A CO S TÍM MŮŽEME UDĚLAT?

CO BY SI MĚLI ODNĚST ZE ŠKOLY?

- Umí komunikovat – prezentovat, vyjádřit se...
- Umí se sám učit (techniky, vnitřní motivace...)
- Umí efektivně vyhledávat (a hodnotit) informace
- Umí řešit problémy a nebojí se změn
- Je kreativní a tvořivý
- *A samozřejmě tu máme i tu odbornou část 😊*

KNIHOVNY A KNIHOVNÍCI – POMOZTE 😊

Informační gramotnost / výchova

- Efektivní metody vyhledávání informací
- Povrchový a hluboký web (jak fungují vyhledávače, logiku vyhledávání, pokročilé dotazy, booleovská logika, operátory, kódy polí...)

KNIHOVNY A KNIHOVNÍCI – POMOZTE 😊

Informační gramotnost / výchova

Vyhledání webové stránky dle jejího obsahu

31 %

Znalost a použití základních operátorů („“ a +)

19 %

Zdroj: Vlastní šetření, 300 studentů 1. ročníků VŠ

KNIHOVNY A KNIHOVNÍCI – POMOZTE 😊

Mediální gramotnost / výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

KNIHOVNY A KNIHOVNÍCI – POMOZTE 😊

Mediaální gramotnost / výchova

Porozumění delší zprávě

Vyhodnocení postoje autora

Ověření pravdivost sdělení

10 %

KNIHOVNY A KNIHOVNÍCI – POMOZTE 😊

Efektivní učení / čtení

- Metody efektivního čtení
- Práce s odbornými či složitějšími texty
- Kritické myšlení (E-U-R...)
- Strategie učení (přerušované učení, generování, prokládané učení)

KNIHOVNY A KNIHOVNÍCI – POMOZTE 😊

Efektivní učení / čtení

Porozumění textu

72 %

Porozumění textu v el. podobě

58 %

Porozumění odbornému textu (úroveň mat.zk.)

48 %

Zdroj: Vlastní šetření, 50 1. ročník VŠ, obor EKO, IT

DĚKUJI ZA POZORNOST

Lukáš Herout
lukas.herout@gmail.com